

Герасимович В. А.

Маріупольський державний університет

Герасимович М. В.

Відокремлений структурний підрозділ «Оптико-механічний фаховий коледж Київського національного університету імені Тараса Шевченка»

Коваль В. В.

Відокремлений структурний підрозділ «Оптико-механічний фаховий коледж Київського національного університету імені Тараса Шевченка»

РОЛЬ МОВЛЕННЕВОЇ КУЛЬТУРИ В ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Актуальні умови глобалізації та суспільної інтеграції, коли прагнення соціуму зосереджені на взаємозбагаченні у соціально-економічному, політичному, культурно-науковому та інших сферах розвитку, великого значення набуває феномен мовленнєвої культури. Його ефективність є необхідною передумовою налагодження контактів та взаємодії, досягнення взаєморозуміння та взаємовигоди в процесі соціальної комунікації в сучасному діджиталізованому суспільстві. У статті розглядається співвідношення мови та культури у формації комунікативних процесів в аспекті цифровізації. Мета дослідження полягає у ідентифікації функціоналу, ролі і місця мовленнєвої культури в сучасній соціальній комунікації в концепті відповідності глобальній тенденції діджиталізації суспільного життя. Комплексний аналіз наявних наукових ресурсів сприяв ідентифікації різноманітних аспектів впливу соціальних детермінант на мовленнєву культуру, що забезпечило можливість детального визначення норм і цінностей, актуальних для сучасного діджиталізованого суспільства, а також здобуття важливих даних для аналізу конкретних феноменів у контексті соціальної комунікації. В рамках даного дослідження особливу увагу було приділено теоретичним підходам та методологічним принципам аналізу впливу цифровізації освітніх і виховних процесів на формування мовленнєвої культури індивідуума. Новизна дослідження полягає у висвітленні аспектів взаємозумовленості соціальної динаміки у структурі цифровізованого суспільства та рівня мовленнєвої культури. Виявлено, що мовленнєва культура детермінується зовнішніми факторами, в рамках яких здійснюють комунікацію мовці. Практичне значення дослідження полягає в можливості використання відомостей про взаємодетермінованість соціальних змін у структурі діджиталізованого суспільства, соціальному стані й мовленнєвої культури для подальших досліджень вагомості мовленнєвої культури. Визначено, що у ході соціальної комунікації в цифровізованому суспільному середовищі необхідне врахування основних норм – точності, логічності, правильності, чистоти, багатства, доречності, виразності – мовленнєвої культури, що відрізняються яскраво вираженою диференційованістю і складною структурою й створюють активний вплив на мовленнєву поведінку індивіда та соціальних груп в концепті діджиталізації процесів комунікації. Вони є важливими аспектами мовленнєвої культури, що мають паритетне значення для комунікативного вдосконалення мовного акту, оскільки визначальним чином впливають на мовленнєву поведінку як вибір кращого варіанта для побудови соціально коректного висловлювання.

Ключові слова: мовленнєва культура, діджиталізація, соціальна комунікація, культура, комунікація, зміни, мова.

Постановка проблеми. Культура мовлення являє собою один із ключових елементів взаємодії людей у суспільстві. Вона позиціонується системою норм, правил та цінностей, які регулюють соціальне спілкування та сприяють ефективному

обміну інформацією. Культура мовлення включає як формальні аспекти (граматику, лексику), так і неформальні (такі як інтонація, жести, міміка). Проте, феномен культури мовлення не обмежується лише граматиною та правилами, володіючи,

також, комунікативним аспектом [12], який визначає особливості спілкування та взаємодії всередині суспільства [13]. Комунікативна мовленнєва культура включає в себе вміння слухати [14], ставити питання, висловлювати свої думки та емоції, а також вміння адаптуватися до різних комунікативних ситуацій.

На сьогодні проблема володіння вільним, культурним мовленням є особливо актуальною і важливою не лише для тих, хто користується словом як основним інструментом професійної діяльності, але й як компонента загальної комунікаційної компетентності, що володіє свідомою чи несвідомою дією в межах соціальної комунікації. Актуальність ролі засобів цифрової трансформації комунікаційного процесу задля оптимізації соціальної комунікації та підвищення ефективності спілкування на сьогодні не залишає сумнівів. Вивченню деяких аспектів досліджуваної проблематики присвячені численні праці науковців, котрі, проте, характеризуються фрагментарністю та оглядовістю, розкриваючи загальнотеоретичні аспекти оптимізації мовленнєвої культури в процесі соціальної комунікації за допомогою інструментарію цифровізації та діджиталізації. Попри незаперечну значимість напрацювань науковців, проблематика цифровізації мовленнєво-комунікаційної сфери та формування відповідної системи інструментарію, технологій, вимог і підходів вимагає широкого дослідження науковою спільнотою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналітика наукового інтересу до досліджуваної проблематики переконливо засвідчує, що феномен мовленнєвої культури активно досліджується низкою вчених. Зокрема, дослідники (І. Козинець [6]) вивчають культуру мовлення як структурної компоненти соціальної комунікації, а також акцентують увагу на необхідності дослідження та розвитку мовленнєвої культури в контексті соціальної взаємодії (Т. Нечаєнко, Л. Соломенко [7]). Аналіз мовленнєвих норм та їх застосування в комунікативній практиці, на переконання О. Холод [8], сприяє поглибленому розумінню механізмів ефективної комунікації, враховуючи культурні, соціальні та індивідуальні особливості суб'єктів комунікації.

Із позиції Д. Кіслова, висока культура мовлення вимагає не лише інтенсивної роботи думки для чіткого та правильного вираження, але й готовності відмовитися від недоречних висловлювань заради точності та адекватності мовлення, що відображає глибоку повагу до мови як до носія культурних цінностей нації. Культура мовлення, таким чином,

позиціонується вченими не лише як відображення лінгвістичної компетентності (О. Авраменко, Л. Яковенко, В. Шийка [1]) в певний історичний період, але й як основа для розвитку мовленнєвої поведінки (В. Александрова [2]), мовного виховання (К. Богомаз [3]) та формування мовної особистості (Д. Кіслов [4]) в суспільстві [4].

Комплексний підхід до дефініцій «мовленнєвої культури» та «культури мовлення» підкреслює їх значення у формуванні високорозвиненої мовленнєвої поведінки, що є індикатором лінгвістичної освіченості та культурної ідентичності особистості та суспільства в цілому. Вчені фундаментально обґрунтовують перспективність максимального залучення інноваційного комунікаційного інструментарію та засобів цифровізації для інтенсифікації ефективності соціальної комунікації за посередництвом мовленнєвої культури. Водночас, не зважаючи на вагомість науково-практичних здобутків науковців з досліджуваної проблематики, існує потреба в інтенсифікації наукових досліджень потенціалу інструментарію цифровізації організаційно-комунікаційних процесів, з метою забезпечення відповідності рівня розвитку соціальної взаємодії сучасним вимогам інтенсивного розвитку інноваційних технологій.

Постановка завдання. Метою статі є ідентифікація функціоналу, ролі і місця мовленнєвої культури в сучасній соціальній комунікації в концепті відповідності глобальній тенденції діджиталізації суспільних процесів.

Виклад основного матеріалу. Динаміка соціально-економічного, соціально-політичного, та соціокультурного розвитку нашої країни акцентує увагу на критичній потребі аналізу мовної практики, спрямованої на поліпшення мовленнєвої культури, як ключового фактору підвищення ефективності комунікації. Тема мови виходить за рамки чистої філології, набуваючи статусу однієї з центральних духовних питань суспільства, оскільки мова виступає не тільки як засіб обміну інформацією, а й як значний енергетичний ресурс, що впливає як на психічний стан людини, так і на її взаємодію з навколишнім середовищем.

В умовах сучасності питання підвищення рівня мовленнєвої культури кожного індивіда стає фундаментальною умовою духовного та морального оновлення нації. Мовленнєва культура, у контексті соціальної комунікації, виконує регулятивну роль у суспільних процесах, сприяючи тим самим розвитку суспільства як єдиної системи. Важливою особливістю культури мови, як відображення певного рівня соціальної культури, є її безпосеред-

ній вплив на свідомість, поведінку та діяльність особистості, де людина є одночасно і суб'єктом, і об'єктом цього процесу.

Мовленнєва культура визначається не лише знанням лінгвістичного матеріалу та індивідуальним словниковим запасом, але й загальною культурою суспільства. Одним з показників прогресивного розвитку мовленнєвої культури є її здатність створювати умови для вдосконалення суспільної системи на благо індивідів, сприяючи їх всебічному розвитку [15]. У цьому контексті, мовленнєва культура стає важливим компонентом загальнолюдської культури, розгляд якого вимагає усвідомлення складності процесів соціальної комунікації. В політичному аспекті, мовленнєва культура відіграє вирішальну роль у формуванні взаємоповаги та взаєморозуміння між представниками різних національностей, сприяючи стабілізації міжетнічних та міжнародних відносин.

Мовленнєва культура відіграє істотну роль у духовному житті суспільства, виступаючи як ключовий елемент підвищення освітнього та культурного рівня особистості. Вона слугує містком до збагачення знань, формування світогляду та розвитку інтелектуальних здібностей, тим самим сприяючи духовному розквіту індивідів.

У економічній діяльності мовленнєва культура також займає значуще місце, оскільки вона безпосередньо пов'язана з розвитком економіки та ефективністю професійної комунікації. Передові країни свідчать про тісний зв'язок між високим рівнем мовної культури та розвиненою економікою, де мовленнєва компетентність виступає як невід'ємна частина загальнопрофесійної підготовки фахівців у сферах науки та техніки. Навпаки, низький рівень мовної культури може свідчити про певні економічні труднощі, оскільки ефективне спілкування є критичним для успішного ведення бізнесу, налагодження партнерських відносин та інтеграції в глобальну економіку.

Соціальне значення мовленнєвої культури неможливо переоцінити. Вона стоїть в основі вербальної взаємодії між людьми, що є найпоширенішою формою соціальної комунікації. Сучасні соціальні вимоги та умови акцентують на необхідності широкого залучення населення до організаторської діяльності, що, в свою чергу, підкреслює важливість мовленнєвої освіти як фундаменту ефективної соціальної взаємодії. Навчання лінгвістичним нормам та формам комунікації стає вирішальним для розвитку комунікативної та мовленнєвої компетентності, необхідної для плідної участі особистостей у соціальному житті.

Таким чином, мовленнєва культура є важливим чинником не тільки в духовному та культурному розвитку особистості, але й у економічному прогресі та соціальній інтеграції, що вимагає цілеспрямованої підтримки та розвитку на всіх рівнях суспільства.

Нині стає очевидно, що для оптимізації мовної діяльності недостатньо розвивати та збагачувати словниковий запас. Вивчення та розвитку соціальних аспектів мовленнєвої культури передбачає наповнення цього виду діяльності певним ідейним змістом.

Формування сучасної концепції мовленнєвої культури неможливе без урахування даних соціологічних досліджень в окремих регіонах країни й світу загалом. Виявлення вагомих аспектів мовленнєвої культури у процесі соціальної комунікації – завдання, що диктується як науковим інтересом, і практичної необхідністю.

Ідея соціальної зумовленості мови, культури мови аж ніяк не нова. Вона впливає з аксіоми, згідно з якою мова є явищем суспільним, а отже, розвиток культури не може бути повністю автономним; він так чи інакше залежить від розвитку суспільства [17].

Питання соціальної зумовленості мовної еволюції, впливу суспільних факторів на мову розглядали багато вчених. Соціальні фактори різняться за ступенем впливу та обсягом своєї дії на мовні системи. Важливо визнати, що вони володіють варіативною лінгвістичною вагомістю: деякі з них мають глобальний характер, охоплюючи всі ланки мовної структури, тоді як інші, будучи більш специфічними, впливають на розвиток лише окремих аспектів мови. Вплив соціальних чинників, особливо мобільного характеру, у спілкуванні проявляється більш різнобічно і частіше, ніж безпосередньо у мові. Жива комунікація «оперативніше», ніж мова в цілому, реагує на сучасне соціальне життя її носіїв.

У контексті мовної комунікації соціальні аспекти та впливи проявляються більш виразно і багатогранно, ніж у структурних характеристиках мови. Це означає, що в динаміці мовного взаємодії соціальні чинники відіграють вирішальну роль. До глобальних соціальних детермінант, що мають значний вплив на мовленнєву культуру, належать:

1. Зміни у демографічному складі мовних спільнот.
2. Глобалізація освітніх процесів.
3. Територіальна мобільність осіб (міграційні процеси).

4. Формування нових державних утворень, що зумовлює переосмислення певних мовних аспектів.

5. Прогрес у науковому дослідженні.

6. Інновації у технічному та технологічному розвитку.

7. Широке впровадження комп'ютерних технологій у різні сфери людської діяльності, що позначається на мовній культурі та поведінці мовців.

Із огляду на ситуацію сьогодення, роль цифрової оптимізації в структурі соціальної комунікації важко переоцінити. Варто зазначити, що отриманий ефект може мати різну форму вираження, а також досягатись різними методами та за допомогою різних засобів. Аналітика базових стратегічних засад у сфері цифровізації мовленнєвої культури та соціальної комунікації, що мають місце в розвинених країнах світової спільноти, формує стійке переконання щодо необхідності синергії зусиль в аспекті активного запровадження засобів діджиталізації одночасно із гарантуванням реалізації стратегії безпеки в цифровому просторі.

Зміна складу носіїв мови, яку вважають глобальним соціальним чинником, веде до зміни майже в усіх структурах мови. Вплив на культуру мови соціальних чинників зумовлено логікою

суспільного розвитку в напрямку діджиталізації. Цей вплив прийнято називати стихійним впливом соціальних чинників, розуміючи під цим «природний», не здійснений навмисно людиною, суспільством вплив на функціонування мови [10, 17]. Найбільш яскравими прикладами такого впливу соціальних факторів на мовну поведінку є:

– діалектна диференціація мови, зумовлена соціальною (територіальною) диференціацією суспільства;

– соціальна (класова, станова) диференціація, що веде до утворення відмінностей у мові (мова аристократії, мова робітників, мова студентів, мова злодіїв тощо);

– професійна (теж соціальна в сенсі відокремлення певних груп людей за професіями) диференціація, яка веде до виникнення специфічних рис в культурі мови представників різних спеціальностей (професіоналізми).

Оскільки всі особливості розвитку нашого суспільства та мислення у тій чи іншій формі відбиваються у розвитку мови, результат дії соціальних чинників неминуче має позначитися на мовленнєвій культурі.

Загальна структура процесу цифрової оптимізації мовленнєвої культури в процесі соціальної комунікації відображена на рис. 1. При цьому,

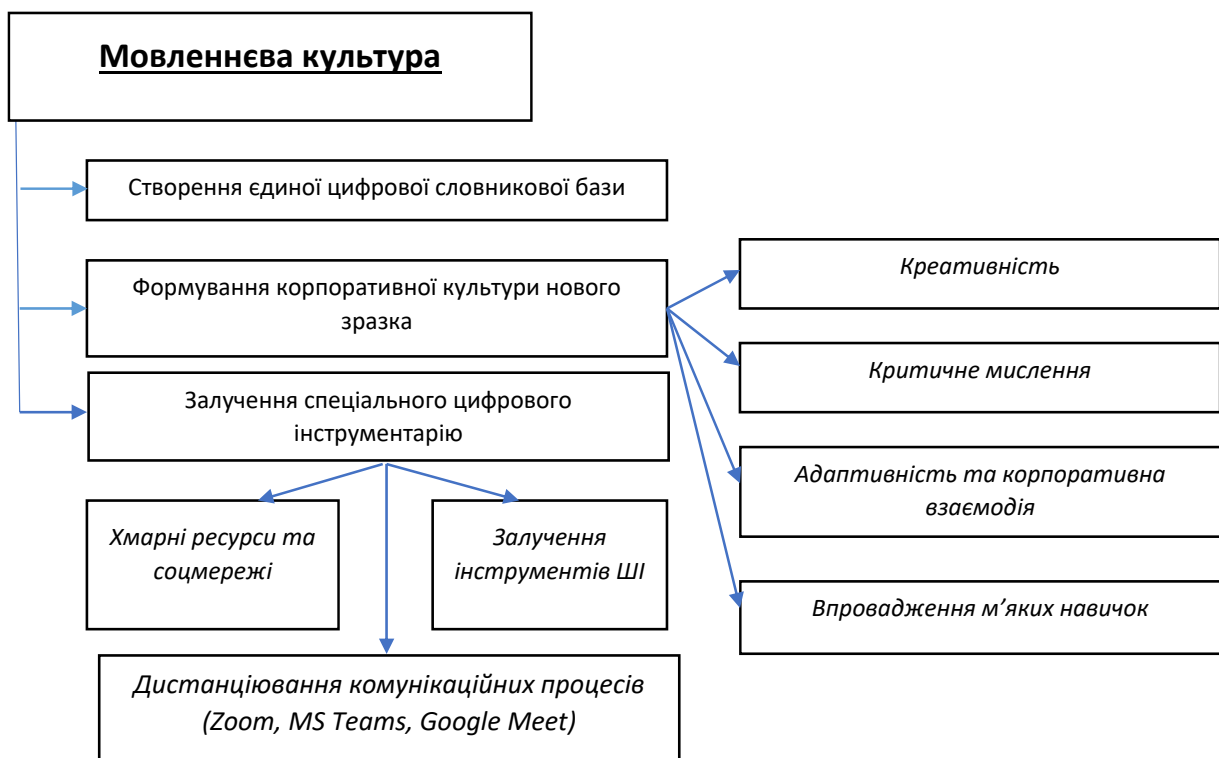

Рис. 1. Цифрова оптимізація мовленнєвої культури в процесі соціальної комунікації

Джерело: розробка авторів

варто зацентувати основні принципи формування моделі цифровізації мовленнєво-комунікаційного середовища, серед яких – превентивне стратегічне спрямування та орієнтація на безперервний розвиток, багатоконпонентна структура операційної системи та створення на її основі практичного інструментарію, адаптованість до сучасних технологій та інноваційних засобів роботи з значними масивами інформації.

Мовленнєва безграмотність, мовне збіднення стали якимось знаком нашого часу. Недостатня мовленнєва культура призвела до того, що потік ненормативної лексики ринув на трибуни та сценічні майданчики, проникнув у твори художньої літератури, на радіо та телебачення. Зміна культурного рівня спілкування, його зниження та вульгаризація торкнулися всіх сфер суспільства. Українська мова насичується грубо-просторовими виразами [16]. Дедалі більше у мові варваризмів – включених, без особливої потреби, у мову іншомовних слів і словосполучень. «Шопінг», «саміт», «бойфренд», «тінейджер», «мас медіа» – активно вливаються в мову сучасних українців, витісняючи звичні слова.

Непрямість, недбалість, неточність у підборі слів для вираження думки вражають: «у мене багато справ», «сервісне обслуговування», «правове забезпечення» та ін. Оголошення та вивіски на вулицях насичені помилками, що також є показником низької мовленнєвої культури. Це викликає обурення частини суспільства, що зберігає тяжіння до суворого стилістичного розмежування.

Реорганізація політичної структури державного та місцевого управління, ринкова система господарювання сприяли змінам у соціальній та освітніх сферах, культурному та побутовому житті суспільства. На рубежі століть в українській мові спостерігалася переорієнтація та актуалізація мовних одиниць різних тематичних сфер, які насамперед належали до пасивного фонду словника, оскільки називали реалії дореволюційної чи зарубіжної дійсності. На формування соціально-культурного національного фонду в перебудовний і постперебудовний час серйозний вплив мали реалії зарубіжного життя. Це виражалось у запозиченні різноманітних понять та супроводжувалося переорієнтацією мовних знаків.

Стан мовленнєвої культури – відбиток змін у житті нашого суспільства та стан свідомості людини. Нині щодня доводиться зустрічатися з фактами порушення основних якісних характеристик культури мови – точності, логічності,

правильності, чистоти, багатства, доречності, виразності. Мова засмічується жаргонізмами, табуованою лексикою, іншими словами, що мають український еквівалент. Спостерігаються різні порушення вимовних, орфографічних, граматичних та інших норм, і навіть неправомірне змішання різностилевих елементів. Нові лексичні утворення мають нові мовні проблеми. У поворотні, переломні історичні моменти мова чуйно реагує на зміни.

Таким чином, мовленнєва культура, як складна система мовних знаків, що ґрунтується на мовних і моральних правилах та нормах поведінки, передбачає вибір мовцем найбільш доцільних мовних засобів для даної конкретної мовленнєвої ситуації. В українській лексиці, фразеології, синтаксисі міститься багатий арсенал одиниць з оцінним значенням, головне для культури мовлення – це те, щоб будь-яке слово, будь-який вислів вживався відповідно до ситуації спілкування і не виходив за межі дозволеного.

Всебічне оволодіння тонкощами мовленнєвої культури в концепті діджиталізації суспільних процесів сприятиме розвитку особистісної компетентності учасників соціальної комунікації та відповідатиме міжнародним уявленням щодо міжкультурного спілкування. Саме тому феномен мовлення набуває культурологічного сенсу, оскільки високий рівень ефективності соціальної комунікації вимагає імплементації нових засобів спілкування, пізнання культурних особливостей та осмислення власних етнокультурних першоджерел, швидко адаптуючись у полікультурному просторі. Очевидно, що концепт взаємозумовленості соціальної динаміки структури суспільства та рівня мовленнєвої культури позиціонується впливовим, а подекуди – визначальним у процесі соціальної комунікації.

Варто відзначити, що реалізація вище приведеного підходу вимагає, в першу чергу, вдосконалення існуючої системи соціальної комунікації, посилення процесів інтеграції, а також оптимізації комунікаційних стратегій. Адже на сучасному етапі розвитку соціальних комунікацій інтеграція суб'єктів інформаційно-комунікаційної взаємодії являє собою процес синергії, узгодження та раціональної організації ресурсного потенціалу. Впровадження концепції, сформованої на базисі вдосконаленої мовленнєвої культури, повинна передбачати ефективну оцінку дотичних викликів, на базисі чого відбувається безпосереднє формування стратегії та її подальша реалізація. Обов'язковими компонентами концепції ефективної цифрової оптимізації

мовленнєво-комунікаційних процесів в соціальній комунікації слугують аналітика результативності та поточний контроль з відповідним оперативним коригуванням стратегії розвитку.

Висновки. Мовлення як форма спілкування засобами мови відіграє головну роль в міжособистісній взаємодії, встановленні контактів і взаєморозуміння. Воно реалізується у щоденних актах мовленнєвої діяльності і поведінки. Процес соціальної комунікації вимагає врахування основних норм – точності, логічності, правильності, чистоти, багатства, доречності, виразності – мовленнєвої культури, що відрізняються яскраво вираженою диференційованістю і складною структурою й створюють активний вплив на мовленнєву поведінку індивіда та соціальних груп. Приведені компоненти є важливими аспектами формування мовленнєвої культури, володіючи паритетним значенням для комунікативного вдосконалення мовного акту.

Визначальний вплив на прийняття оптимального варіанта для конструювання соціально адаптованого висловлювання відіграє ефективність

моделювання мовленнєвої поведінки. Успішна реалізація завдань спілкування передбачає високу культуру мовленнєвої поведінки, володіння його прийомами імпровізації, діалогізації, експресивності. Володіючи компетенцією мовленнєвої культури, співрозмовники можуть створювати дружню та доброзичливу, ввічливу або офіційно – ділову атмосферу спілкування в процесі соціальної комунікації. Очевидно, що можливості використання взаємодетермінованості соціальних змін у структурі суспільства й мовленнєвої культури вбачаються перспективною векторністю подальших досліджень функціоналу мовленнєвої культури.

У процесі дослідження було проаналізовано вплив цифрових комунікаційних інструментів на мовленнєву культуру та ефективність соціальної комунікації, оцінено їх потенціал. Визначено, що інтенсивна діджиталізація комунікаційних процесів за умов раціональної управлінської діяльності підвищує рівень якості соціальної взаємодії, зміцнює позиції цифрових інструментів у концепті інноваційних тенденцій глобальних інтеграційних мовленнєво-культурних процесів.

Список літератури:

1. Авраменко О. О., Яковенко Л. В., Шийка В. Я. Ділове спілкування: Навчальний посібник. Івано-Франківськ : «Лілея НВ», 2015. 160 с.
2. Александрова В.О. Мовленнєва культура сучасної молоді. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2013. № 8 (ч. 2). С. 7–11.
3. Богомаз К. Ю. Соціальні комунікації в управлінні: навчальний посібник. Кам'янське : ДДТУ, 2018. 186 с.
4. Загородня А. Мовна антропологія як ключ до комунікації у сучасному світі. Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3–4 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 413 с. 61.
5. Кіслов Д. В. Термінологія комунікацій: теоретичний дискурс та його практичне використання. Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. 2013. № 3. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=551> (дата звернення: 16.02.2024).
6. Козинець І.І. Культура мовлення як показник загальної культури особистості Вісник дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2015. № 2 (10) С. 141–145.
7. Нечаєнко Т. В., Соломенко Л. І. Мовленнєва культура у повсякденному житті сучасної людини. Питання культурології. 2019. № 35. С. 99–108.
8. Скиба І. Трансформація мови комунікації під впливом процесів інформатизації суспільства. Proceedings of the National Aviation University Series Philosophy Cultural. 2024. № 38(2). С. 94–100.
9. Холод О. М. Соціальні комунікації: тенденції розвитку. Київ : «Білий Тигр», 2018. 370 с.
10. Шавкун І. Н. Ділова комунікація: сутність та типологізація. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2009. Вип. 38. С. 67–74.
11. Apreutesei A. A. Speech acts. A cross-cultural framework of analysis. Journal of Romanian Literary Studies. 2023. № 35. P. 844–855.
12. Brown J. J. and P. H. Reingen. Social ties and word-of-mouth referral behavior. Journal of Consumer Research. 1987. № 14(3). P. 350–362.
13. Dershowitz A. Cancel culture: The latest attack on free speech and due process. Simon and Schuster. 2020.
14. Goodrich K., and De Mooij M. How 'social' are social media? A cross-cultural comparison of online and offline purchase decision influences. Journal of Marketing Communications. 2014. № 20(1-2). P. 103–116.

15. Han M. C., and Kim Y. How culture and friends affect acceptance of social media commerce and purchase intentions: a comparative study of consumers in the U.S. and China. *J. Int. Consum. Mark.* 2018. № 30. P. 326–335. doi:10.1080/08961530.2018.1466226

16. Matamoros-Fernández A., Farkas J. Racism, hate speech, and social media: A systematic review and critique. *Television & new media.* 2021. №22(2). P. 205–224. <https://doi.org/10.1177/1527476420982230>

17. Suhadah S., Mulyana D., Yusup P. M., & Sjafirah N. A. A Shift in Information Dissemination Methods in a Cultural Ritual amid the COVID-19 Pandemic. *Journal of information science theory and practice.* 2021. № 9(4). P. 50–62, <https://doi.org/10.1633/JISTaP.2021.9.4.4>

Herasymovych V. A., Herasymovych M. V., Koval V. V. THE ROLE OF SPEECH CULTURE IN THE PROCESS OF SOCIAL COMMUNICATION IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

In the current conditions of globalization and social integration, when society's aspirations are focused on mutual enrichment in the socio-economic, political, cultural, scientific and other spheres of development, the phenomenon of speech culture is gaining great importance. Its effectiveness is a necessary prerequisite for establishing contacts and interaction, achieving mutual understanding and mutual benefit in the process of social communication in the modern digitalized society. The article examines the correlation between language and culture in the formation of communication processes in the context of digitalization. The purpose of the study is to identify the functionality, role and place of speech culture in modern social communication in the concept of compliance with the global trend of digitalization of public life. A comprehensive analysis of the available scientific resources contributed to the identification of various aspects of the influence of social determinants on speech culture, which made it possible to define in detail the norms and values relevant to the modern digitalized society, as well as to obtain important data for analyzing specific phenomena in the context of social communication. In the framework of this study, special attention was paid to theoretical approaches and methodological principles of analyzing the impact of digitalization of educational and upbringing processes on the formation of an individual's speech culture. The novelty of the study lies in highlighting the aspects of interdependence of social dynamics in the structure of a digitalized society and the level of speech culture. It has been found that speech culture is determined by external factors within which speakers communicate. The practical significance of the study lies in the possibility of using information on the interdependence of social changes in the structure of the digitalized society, social status and speech culture for further research on the importance of speech culture. It is determined that in the course of social communication in a digitalized social environment, it is necessary to take into account the basic norms – accuracy, logic, correctness, purity, richness, relevance, expressiveness – of speech culture, which are distinguished by a pronounced differentiation and complex structure and have an active influence on the speech behavior of individuals and social groups in the concept of digitalization of communication processes. They are important aspects of speech culture that are of paramount importance for the communicative improvement of the speech act, as they have a decisive influence on speech behavior as a choice of the best option for building a socially correct statement.

Key words: speech culture, digitalization, social communication, culture, communication, changes, language.